

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Mirabilis Vita Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar Vallisoletanæ

Deprompta ex ijs, quæ ipsamet jussu Patrum suorum Spiritualium
consignavit

Vitæ Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar. Pars Prima

Puente, Luis de la

Pragæ, 1672

In Mirabilem Vitam Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar, [...]

urn:nbn:de:hbz:466:1-38580

IN MIRABILEM VITAM
VENERABILIS
VIRGINIS
MARINÆ
DE ESCOBAR,

à REVERENDO PATRE
LUDOVICO DE PONTE,
SOCIETATIS JESU

Sex Libris Hispanicè comprehensam
DISSERTATIO PARÆNETICO-APOLOGETICA

Scripta

AD REV. PATREM MELCHIOREM HANEL,
Societatis Jesu, ejusdem Vitæ Latinum interpretem.

à REV. PATRE JOANNE TANNER,
ejusdem Societatis, THEOLOGO.

REV. IN CHRISTO PATER.

Uemadmodum liqidissimo perfusus sum gaudio quamprimum à tot jam annis expectatam non minùs à sanctissimarum virtutum exemplis, quàm celestium revelationum luce verè mirabilem Venerabilis MARINÆ de ESCOBAR Vallisoletanæ Virginis Sanctimonialium Ordinis S. Brittæ in Hispania fundatricis, vitam Latinè jam conscriptam & typis destinatam vidi, totamque accuratissimè iterum iterumque perlegi: ità profectò posteaquam Reverentiam vestram (cujus diligenti ac pio studio Opus hoc Romanâ donacum civitate habemus) intellexi nonnullorum obloquijs, quin & irrisionibus adeò commotam, ut la-

boris propè pœniteret, ac de ejus porrò ad plenam usque lucem promovendi cura abjicienda deliberaret, graviter sanè indolui, & mox de Reverentia Vestra in tam sancto Opere confirmanda cœpi cogitare, nè thesaurus iste planè incomparabilis, publico bono subtraheretur. Et hoc quidem non putavi me facturum aptiùs, quàm si brevitate quantà per materiae amplitudinem fieri posset maximà, discursum quempiam Theologico-Asceticum conscriberem.

)(

rem,

rem, in quo non solum solatium Reverentia Vestra inveniret, verum & in promptu haberet, quae adversus ejusmodi cavillos opponere, & quibus eaque obijciuntur retundere valeret: cum nimis clarum sit non paucis Catholicis etiam doctis ac Religiosis viris multa circa revelationes in novo testamento à DEO varijs hominibus, praesertim mulieribus concessas, nec libris sacrae Scripturae insertas, difficulta videri; adeo ut nec desint qui eò usque eas vilipendant, ut nec legere ipsi velint, nec ab alijs audire sustineant. Hoc autem non potest fieri sine detrimento animarum & gloriae DEI manifesto: dum enim animae devotae, & ad viam spiritus unitivam utcumque dispositae, vident quempiam ejusmodi gravem virum, ad omnia quae in talibus revelationibus proponuntur stupentem, & quasi nihil horum sibi persuadeat, attonitum, quin & modestam quaedam subsannatione, tanquam ridicula explodentem; fieri vix potest quin & ipsae ab his avertantur. Cum autem mirabilis vita venerabilis Virginis MARINAE de Escobar, sit praeter alijs obnoxia ejusmodi difficultatibus, ut quae plenissima est talibus, quae hominibus illis maxime displicent; quid mirum est, si apud aliquos vilipendantur? Neque dubito me Divinae Majestati in hoc aliquid facturum obsequiolum, cum iste sit etiam scopus studij Theologici, ut ea quae ad sanctitatem Christiani populi conducunt, declaret, protegat, confirmet. Quae ipsa de re memorabile est illud quod ipius hujus vitae lib. 2. c. 12. §. 1. habetur, quomodo videlicet Christus Dominus postquam Ven. Virgini MARINAE in specie pueri duodennis apparuisset, eique narraisset quomodo in ea aetate coeperit coram scribis & legisperitis sapientiam suam in templo manifestare, & Messiae adventum annunciare, subjecerit verba sequentia: *Et ecce quam parum id ipsis profuit! Vellem non ita etiamnum contingeret, sed ut veritates & mysteria quae ego manifesto, ac declaro Patribus spiritualibus & Ministris, quorum officium est illa explicare, eisdem stabilirent & credibilia redderent quantum possunt, pro mea gloria & honore, ac bono animarum, neque ea occultarent, & silendo infirmarent.* Sufficere equidem potuisset & debuisset omnibus hanc vitam lecturis sola auctoritas Ven. P. Ludovici de Ponte, tantae sanctitatis, tantae doctrinae, tantaque prudentiae viri, à quo haec quae VI. prioribus libris continentur, sunt conscripta, praesertim cum praefixa introductione fundamenta certitudinis horum explicuerit; sed volunt aliqui dubitationibus suis pressio pede responderi: id quod quidem aggrediar, non tamen ea spe ut neminem amplius vel protervum superfuturum arbitrer, qui adhuc caelestes has revelationes in se sectetur, cum sciam veritatem non esse tanti roboris, ut omnibus, etiam sine ulla ratione reclamare volentibus, os occludere, aut eos ad confessionem convictae suae falsitatis aut ad confessionem convictae suae falsitatis & proterviae, invitos cogere possit; nam & in hoc ipso aliqui suam laudem reponunt.

§. I. *An in novo Testamento dentur aliqua fide dignae revelationes
Divinae extra sacram Scripturam.*

SI in veteri Testamento inter signa credibilitatis non postremum fuit donum Prophetiae, & Divinarum Revelationum; quanto magis debet in novo Testamento signum hoc verae fidei eminere; prout reliqua omnia signa credibilitatis eminent, adeo, ut uni de eadi Martyrum antiqui Testamenti, respondeant milliones Martyrum in novo Testamento, unusque Sanctus Christianus plura miracula intra unicam diem fecerit, quam in tota veteri Legge reperiantur. Jam ergo, quemadmodum non defecerunt homines spiritu Prophetico ac dono revelationum praediti, quam diu lex vetus duravit; ita multo minus debent deficere in lege Gratiae, usque ad diem extremum. Bene Theophilus Raynaudus in Heterocl. Spirit. sect. 2. pun. §. n. 26. Dubium, inquit, esse non potest, quin sint in omni aetate ac seculo revelationes in Ecclesia DEI. Alioqui, ut sapienter admonuit Gerſo Tract. de Discretione revelationum, revocari possent in dubium revelationes antiquae, quae aequae paterent calumnijs, ac illae, quae posterioribus temporibus, & ijs ipsis, in quibus vivimus, acciderent comperiuntur. Ac proinde Gerſo, ingenia quaedam libera, quae ad nomen revelationis, subito alte tollunt eachinnos, valde in se sectatur in praedicto opusculo sub initium. Nec ijs parci sub finem, quis ex eo quod unum aliquem delusum in revelationibus audierint, diffundunt ejus deceptionem ad omnes revelationibus donatos. Et verò nonne vel obiter rem insipienti statim apparet, debere etiam in hoc apparere excessum Gratiae praeter veteri Testamento, ut plurimi non minus frequenter ac familiariter DEO colloquantur, quam colloctus sit Moyses, aut ullus Prophetarum veterum?

Neque tamen libris Canonice sacrae Scripturae sunt inferenda omnes particulares revelationes: nam & in veteri lege dubium non est, multo plura fuisse sanctis revelata quam in sacram

sacram scripturam fuerit insertum, cum etiam nominentur aliquot utriusque sexus Prophetæ, ex quorum Prophetijs nec littera in sacris paginis legitur. Sic quoque in primitiva statim Ecclesia habemus ex actis Apostolorum, fuisse Prophetas & Prophetissas, quorum revelationes non sunt annotatae. Et verò quis credat DEVM nulli sanctorum locutum nisi qui in sacra Scriptura referuntur? Imò potius cuius facile occurret, nullum futurum fuisse finem augendi libros Canonicos, si omne verbum DEI, cuiuslibet revelatum, eis fuisset adijciendum.

Sed tamen dicet adhuc aliquis: cur ergo Ecclesia saltè non determinat, quænam certæ vel incertæ sint fidei? Planè ac si quærerem: cur Ecclesia non determinet semper, quisnam verus sit Martyr, dum quispiam videtur pro virtute occidi? quodnam semper sit verum miraculum? quibus Doctorum libris sit, quibus non sit acquiescendum? nempe copia eam obruit; Ità profusa est erga eam Sponsi ejus Christi Domini liberalitas. Quæ enim sufficiat his omnibus, tantâ, quantâ opus est, diligentia examinandis? Vnius sancti Canonizatio quot annorum studia fatigat? Ad unius libri suspecti condignam trutinam Concilia congregantur. Quid ergo si singulas in novo testamento, tam copiosas revelationes simili studio excutere vellet? Sufficit ergo quemadmodum in alijs libris præstantissimis, quod viri in Theologia tam mystica, quàm speculativa & morali præclare versati, nihil in eis inveniunt dissonum & discrepans ab eis, quæ Ecclesia tanto adhibito apparatu vera esse pronuntiavit, utpote ad quæ tanquam ad Lydium lapidem, reliqua, quæ subinde nova emergunt, sunt examinanda: prout factum est cum multis lucubrationibus in Tomos SS. Patrum insertis, quibus tamen alia ab Ecclesiæ calculo autoritas non accessit.

Quantquam etiam revelationes hujusmodi aliquas sumpsit sibi Ecclesia quandoque solemniter examinandas, ac approbandas, prout contigit Revelationibus S. Brigittæ Viduæ, à Concilijs Constantiensi & Basiliensi, nec non ab Urbano 6. Bonifacio 9. & Martino 5. Romanis Pontificibus collaudatis, & commendatis; id quod videre quisque potest in ipso vestibulo harum revelationum, ubi hæc approbationes, unâ cum magnorum aliorum virorum doctorum elogijs solent apponi.

Nec majori opus erat approbatione ad eum quem Divina Majestas in eis spectat finem; nempe ut nobis auxilio essent ad salutem æternam; prout ad eandem nobis interveniunt scripta ac dicta à SS. PP. sapientiæ ac sanctitatis plenissima: ut & variæ historiæ fide planè dignæ, etsi non tantâ quanta libri Regum, aut Acta Apostolorum. Planè enim inepti esset hominis, nihil penitus, præsertim si rarum & admirabile appareat, velle pro vero agnoscere, nisi necessitas Divinæ fidei ei imponatur. Ridemus sic delirantes hæreticos, qui dum per nimiam cautelam nihil quod sacra scripturâ non contineatur, volunt recipere, ipsammet sacram scripturam sibi eripiunt: imò sic nec sciunt se ritè baptizari, cum nullibi in sacra scriptura exstet, hæc, quæ eis superfunditur, esse veram aquam, &c.

Quanta autem etiam apud quosdam Catholicos sit hoc in genere morositas, patet: quia nec approbatio Ecclesiæ eis sufficit, siquidem & revelationes S. Brigittæ aliqui nauseant: id quod etiam provenire potest ab aspera indole, aut prava consuetudine, vel denique etiam ex pœna DEI, cujus iusto iudicio non datur eis gratia, ut tantos thesauros possint ac sciant in occasionibus cœlestium meritorum adhibere: planè prout videmus fieri cum indulgentijs, quas quidem aliquas in Ecclesia dari non dubitant, sed in particulari de singulis indulgentijs sunt qui dubitent: nunc quidem: an Pontifex causam sufficientem habuerit? nunc, an sufficientia opera præscripta? nunc, alia & alia examinando, semperque certitudinem majorem requirendo, donec vita elabatur, & ipsi nullius indulgentiæ fiant compotes.

Longè aliter ipsimet summi Pontifices: apud quos quanta fuerit autoritas revelationum SS. Brigittæ & Catharinæ Senensis, etiamnum in carne viventium, patebit legere volenti historiâ Ecclesiasticam, ubi inveniet, earum præcipuè intuitu sedem Apostolicam Avenione Romam rediisse. Inveniet etiam inter reliquas rationes quibus Urbanus Romæ residens, verus fuisse Pontifex, adversarius verò ejus Clemens, schismaticus, probas, adferri à maximis viris eam, quod S. Catharina Senensis ità constanter asseruisset.

§. 2. *Quenam sint in Ecclesia illæ revelationes; & an in his etiam mirabilis Vita Venerabilis Virginis MARINÆ de Escobar.*

ET si revelationes à DEO privatim hominibus sanctis in novo Testamento factæ, sint innumerabiles, cum pauculi sint ex celebrioribus sanctis, quibus non legatur Divina Majestas fuisse locuta: quædam tamen sunt prolixius annotatæ, quin & in speciales libros

redactæ: de quibus, ut generatim feratur iudicium, eæ solæ videntur admittendæ, quæ à doctissimis sapientissimisque simul ac sanctissimis viris diu probatæ, multùm excussæ, demùm plurimùm collaudatæ; ab Episcopis permissæ, ab Ascetis admixtæ, ab Ecclesia D E I non reprobatæ sunt.

Antiquissimus ejusmodi libellus est in Bibliotheca Sanctorum Patrum cui titulus: Hortus Pastorum: continens revelationes factas cuidam sancto viro nomine Hermeti, cujus libelli tanta jam olim fuit in Ecclesia æstimatio, ut ejus auctoritate ad tempus Paschati celebrando statuendum uteretur. Exstat & libellus revelationum cujusdam Fratris Raimundi, itémque B. Amædei, aliorumque virorum; ad quos reduci possunt etiam epistolæ Sancti Francisci de Paula. Sed longè celebriores, quia ad sanctitatem, & tenerimam erga DEVM pietatem inflammandam longè opportuniore sunt, revelationes sanctarum mulierum, quas inter auctoritate eminent, grande volumen S. Brigittæ. Has videntur proximè sequi dialogi cum D E O S. Catharinæ Senensis. Celebrerrimæ præterea, atque à Ludovico Blofio, Joanne Lanspergio, aliisque Sanctis æquè ac eruditissimis viris laudatissimæ sunt, revelationes Beatarum Gertrudis, atque Mechtildis, quas etiam P. Ludovicus de Ponte, unà cum prædictis, ac cum Revelationibus S. Theresiæ, tanquam primariis, & notissimis, ac indubitatis, in sua Introductione commemorat. His accedant revelationes & epistolæ S. Hildegardis, itémque revelationes S. Elisabeth. Præterea vita B. Angelæ de Fulgino, viduæ, & vita S. Magdalene de Pazzis; itémque vita S. Francisæ Romanæ, Viduæ, necnon B. Mariæ Oegniacensis itidem viduæ; ac vitæ sanctarum Virginum Ludgardis & Lidwinæ:

Post has omnes voluit Divina Majestas sponsæ suæ Ecclesiæ veluti pro novo cimelio in ornatum mittere & has, de quibus agimus, admirabiles revelationes Venerabilis Virginis MARINÆ de Escobar, idque ob eas quas P. Ludovicus de Ponte in sua Introductione refert, rationes; quæ etsi nondum ab Ecclesia eam certitudinem, quam S. Brigittæ, aut S. Catharinæ Senensis, vel S. Theresiæ acceperint, ob quasdam tamen circumstantias peculiare, majorem etiam præ multis alijs merentur fidem.

Et in primis ob peculiarem Divinæ Providentiæ dispositionem, quòd tales ac tantos huic suæ famulæ dederit spiritus directores, ac revelationum harum examinatores ac conscriptores, idque ex duobus doctrinæ laude in Ecclesia præcipuis Religiosis ordinibus, nempe Prædicatorum & Societatis JESV, ex qua, post alios quatuor pios & graves viros, fuit quintus ejus Confessarius P. Petrus de Leon, vir doctissimus, & piissimus: qui non contentus omnem adhibere diligentiam in revelationibus, quæ tunc huic venerabili Virgini accidebant, excutiendis; insuper consulebat alios Patres in domo Professorum Societatis JESU, Vallisoleti, eisque ad plures dies trutinanda dabat, quæ jussu ejus ipsamet venerabilis Virgo conscripserat: qui demum, suo, & omnium consensu, omnia secuta & verè Divina esse agnovit. Huic successit incomparabilis illic vir à sanctitate, & doctrinæ Asceticæ excellentia orbi notus, P. Ludovicus de Ponte, Theologiæ Doctor, ejusdemque per aliquot annos Professor, ac deinde supremus Vallisoleti studiorum Præses; qui ob suos libros tenerimam pietate simul, ac exquisitâ Theologiæ Mysticæ cognitione plenos, sæculi sui Bernardus à viris præclaris appellatur. Hic ergo vir à Spiritu Sancto tam illustratus, totos 30. annos Venerabili huic Virgini Confessionibus, toto eo tempore in examen eorum, quæ divinitus tunc cum illa fiebant, intentus, non solum ea tanquam verissima, & nulli illusioni aut fraudi permixta agnovit, nec solum ea magno labore conscripsit ac digessit; verum etiam præcipuam partem futuræ suæ in cælis gloriæ ob hunc librum speravit, adeò ut cum divinitus horam mortis suæ præcivisset, perrexerit usque ad pauculas ante mortem horas, nempe ad ipsum quodammodo lethalem agonem, ac ultimarum virium defectum, hæc ipsa venerabilis Virginis MARINÆ, tunc adhuc viventis, gesta, ac narrata ordinare, & annotare; quasi nullam aliam putaret se posse pro felici morte obeunda præparationem D E O acceptiorem adhibere. Et verò quam vir ille fuerit sibi ipse de sufficienti quoad hæc dignoscenda peritia conscius, patet ex admirabili illo casu quem ipsemet refert in Vita Ven. Virginis MARINÆ f. 1. c. 19. §. 2. Quòd cum existente aulâ Regis Hispaniarum Vallisoleti, fuissent Venerabilem Virginem aliqui Angeli allocuti, ut quasdam personas faceret ad quædam publica officia promoveri, eò quòd id esset è gloria Divina futurum; ipsaque id P. Ludovico Confessario suo exposuisset; noluerit ipse consentire, ob certas & graves rationes. Cùmque iterum iidem Angeli apud Virginem pro eodem negotio instarent, asserentes nihil eorum quæ P. Ludovicus metueret, eventurum, nihilominus ipse in sententia persisteret, iudicium suum iudicio Angelorum præferendo. Et tamen hic tantus vir, quantopere suspexerit Venerabilem Virginem

ginem MARINAM, patere potest ex l. 2. c. 25. ubi sic loquitur: *Revelationes ac visiones recensimus de modo quo reipsa & verè Christus Dominus existit in Sacramento, quas mihi enarravit deditque scriptas dum docerem Theologiam Anno 1595. in nostro Collegio Vallisoletano. Docebam autem tunc materiam de Eucharistia, atque hoc punctum de transsubstantiatione. Referebat mihi id talibus verbis & cordis affectibus, ut obstupescens conferendo meas tenebras cum tanta luce: dicerem Confiteor tibi Pater, Domine celi & terra, quia abscondisti hac à sapientibus, & revelasti ea parvulù, Ità Pater quoniam sic placitum fuit ante te.*

Hujus tanti viri vices quandoque Frater ejus germanus P. Andreas de Ponte, Ordinis Prædicatorum, vir itidem virtutis ac doctrinæ eximiæ, supplebat, in confessionibus & revelationibus excipiendis: qui & ipse maximi has revelationes faciebat, prout de eo narrat P. Ludovicus. Sed & alijs quibusdam præclaris ex S. Dominicæ familia viris nonnunquam confitebatur, ac cœlestia hæc secreta manifestabat. prout videre est l. 1. c. 32.

Alterum argumentum certissimæ harum revelationum veritatis est vita ipsa Ven. Virginis MARINÆ, sanctitate & omnis generis virtutibus heroicis fulgentissima; de quo cum P. Ludovicus de Ponte in sua introductione præclare differat, non est, cur hic amplius exaggetur.

Tertium argumentum itidem à P. Ludovico inductum, est ipsa excellentia harum revelationum undique divinum quid spirantium. Tanta profectò tamque sublimia in eis traduntur ad virtutes altissimas, ad discretionem spirituum, ad gubernationem animarum pertinentia lumina, & documenta, ut omnes mundi Doctores, sine speciali ac extraordinarie sublimi spiritus Sancti illuminatione, nullo modo, solo lumine naturali scientiarum, tale quid excogitare, multoque minùs omnes hæretici aut quicumque impostores, quocumque etiam malignorum spirituum auxilio confingere possint. Videatur vel solus liber 5. à c. 22. ubi ex professo tractat doctrinam altissimarum virtutum, & gubernationis animarum.

Quartum argumentum est à valde specialibus circumstantijs, temporis & loci, alijsque in quibus hæc revelationes acciderunt. Sciendum namque est, Virginem hanc in ea tempora incidisse, in quibus universa Hispania fuit gravissimè adversùs mulierum revelationes exulcerata, eò quòd paulò antè non modò populus, verùm & viri ex omni statu summi, ipsique scientiarum & Academiarum, quin & Ecclesiæ pariter ac aulæ Regiæ togâ sagòque principes, à muliercula quadam dæmoni devota Ulyssipone, pudendam planè passi fuissent imposturam, tam acerbo sensu doloris, ut is etiam putetur viro cuidam magno vitam extorsisse, qui tam propudiose suæ illusionis verecundiam non potuerit sustinere. Cùm ergo ad ea ipsa tempora Ven. Virginis MARINÆ revelationes cœperint propalari, necesse est omnem odiorum ac acerbissimarum linguarum procellam in eam fuisse conversam, ut omnia ejus gesta didicere, ac omnes visiones essent omnibus suspectissimæ, atque in earum omnium reprobationem, quin & detestationem, propenderent universi. Et tamen postquam & in conspectu tribunalium & Inquisitionis, & in præsentia ipsorummet sapientissimorum Regum, totiusque Aulæ Regalis, & in oculis Universitatum; verbo, in luce totius Hispaniæ revelationes hæc fuissent facile 40. annis, continuatæ, divulgatæ, trutinatæ, exagitatae, uno quodammodo ore omnium tam sæcularium quàm Religiosorum Doctorum, Inquisitorum, Episcoporum, Universitatum, sunt pro sanctis & cœlestibus agnitæ, collaudatæ, proclamatæ: adeò ut in quadam post ejus mortem concione nonnemo Ecclesiastes, vel hinc eam verè sanctam, verè à DEO Divinis revelationibus honoratam, cum plausu Auditorum probaverit, quia in hoc, inquit, consentiunt etiam illi ordines Religiosi, qui alioquin ubi ubi possunt, solent, & quasi conantur, dissentire.

Quintum argumentum est ab ingenti hujus etiamnum viventis Virginis apud summos viros æstimatione & autoritate. Societatis nostræ Præpositus Generalis P. Claudius Aquaviva, vir inter suæ ætatis sapientissimos meritò recensendus, ejus apud DEUM precibus statum Societatis universæ commendavit. Patres Hispaniæ Visitatores ex eadem Societate in rebus difficilibus ad ejus apud DEUM opem, quin & ad ejus consilia, & divinitus reddenda responsa recurrabant. Ipsa Regi Hispaniarum Philippo Tertio binas DEI jussu misit epistolas, de negotio Immaculatæ Conceptionis Beatissimæ Virginis DEIPARÆ: ut & ad P. Dominicum Pimentellum Provinciale Hispaniæ Ordinis Prædicatorum, quin ex eodem divino jussu scripsit hac de re ad ipsummet Reverendissimum ejus ordinis Generalem, bono, prout ipsa divinitus intellexit, successu. Ejus præcipuè intuitu imposita est Concionatoribus per Hispanias lex, nè sermonem ad populum incipiant, nisi priùs laudem Immaculatæ Conceptionis Beatissimæ Virginis MARINÆ pronuntient. Ipsa instruebat suos proprios Confessarios, ipsumque P. Ludovicum de Ponte

)*()*(

quomodo

quomodo regendæ essent animæ, & spiritus discernendi. Instruebat etiam Præsides ac superiores Religiosorum de modo suos subditos ad DEI beneplacitum gubernandi, prout videre est l. 5. ac specialiter in epistola ad Provinciale Hispaniæ Ordinis Prædicatorum. An. 1599. ibidem c. 31. relata. Denique apud ipsum supremum Ecclesiæ caput, operæ ejus, effectum est, ut in Ecclesiasticos fastos referretur solemnis memoria S. Joachimi Patris SSæ Virginis; ob quam ab ea navatam operam S. Anna gratias ei coram spectabilis retulit, & in universam Ecclesiam ingentia pacis bona sunt consecuta divinitus, prout habetur l. 4. c. 8.

Non erit etiam superfluum apponere sensum P. Roderici de Arriaga, viri à Theologicis suis tomis per orbem clari, quem sæpissime ipsemet audivi magnificè de venerabili Virgine MARINA ita loquentem, ut Prageni in Collegio nostro passim diceretur, quamprimum fieret mentio venerabilis MARINÆ, mox P. Arriagam fieri tam eloquentem, ut nullum finem eam laudandi inveniret; Dicebat ipse inter cætera se coram illa sacrum sæpius celebrasse in ejus cubiculo, eiq; venerabile Sacramentum porrexisset, quo sumpto ipsa singulis vicibus per dimidiam horam formosissimæ puellæ vultu apparuisset, tametsi alioquin reliquo tempore esset rugosa jam vetula. In illo etiam cubiculo, tametsi omnes fenestræ essent occlusæ & obmuratæ, (eò quòd ob oculorum vitium lucem non posset sustinere,) adeoq; valde tenebrioso, semper tamen ajebat auram fuisse similem illi quæ in vere sentiri solet in quopiam amœno prato.

Sextum argumentum est ab eximijs fructibus, quos hæc venerabilis Virgo ad gloriam DEI protulit, quos quidem infra seorsim recensere, unicum nunc commemorare contentus, quòd ipsa sit Fundatrix Ordinis Virginum S. Brigittæ quem in Regna Hispaniæ induxit, novasque ei regulas, DEI monitu, nationi Hispanicæ accommodatas præscripsit prout legere est. lib. 5. c. 20.

S. 3. *Quare DEUS in his revelationibus utatur tantis erga suos blanditijs.*

Quemadmodum reliqua sua omnia attributa vult Divina Majestas suis creaturis innotescere, ita vult quoque eis innotescere, sui amoris omni in genere perfectionem infinitam. Cùm ergo ea quæ in amore gubernatoris erga suos subditos, in amore parentis erga filios, in amore pastoris erga suas oves; in amore Fratris erga suum Fratrem, in amore Magistri erga suos discipulos, in amore Domini erga suos servos, quin & in amore Filij erga suum Patrem & Matrem, cùm inquam omnem eam quæ in his amoribus relucet, perfectionem, in vario suo erga creaturas amore, longè eminentissimo modo contineri, diversis ac multis jam ab Orbe condito modis manifestasset; necesse etiam erat ut aliquando ostenderet bonum illud, quod in amore blando, qualis præcipuè est inter matrem ac proles parvulas, inter gerulam vel nutricem ac ejus lactentem, inter sponsum & sponsam, Amori suo non deesse: cùm ipse revera non solum noster Dominus sit & Magister, sed etiam Pater & Mater, & nutrix, & gerula, & sponsus animarum nostrarum, nec in attributo amoris blandi minor, quàm in ullo alio attributo.

Manifestum est ergo, debuisse in mundo exstare non minora, nec minus omnem nostrum captum excedentia miracula blanditiarum DEI erga Creaturas, quàm exstent miracula sapientiæ, Omnipotentia, Justitiæ, Misericordiæ. Manifestum præterea est, longè magis novam quàm veteri testamento has blanditias convenire, utpote cùm vetus lex timoris fuerit & severitatis, nova verò sit lex gratiæ. Imò verò hæc tantæ à DEO blanditiæ sunt unum ex præcipuis signis veræ Ecclesiæ longè super veterem synagogam elevata, adeò, ut nisi cælestes hæc blanditiæ nunc invenirentur, videretur DEUS Prophetas suos sefellisse, per quos pridem prædixerat, & specialissimè in libro Canticorum explicuerat, quantis erga sponsam suam Ecclesiam esset quondam blanditijs usus; quas quidem qui ibi legit, non potest quin videlicet DEUS prout in omni genere entis, ita & in ratione blandi amoris omnem possibilem creaturam in infinitum excedit. Indè est quòd in illo divino epithalamio tam exoticæ, ac planè obstupefcendæ inveniantur similitudines & comparationes; ad eum modum quo nimis ardentibus amassijs, dum in suo æstu amoris hærent, nulla metaphora, nulla hyperbole fatis est, ad declarandum suum erga dilectam tenerrimum amorem. Cùm ergo harum omnium in veteri testamento prænunciatarum blanditiarum copia debeat in Ecclesia DEI apparere, juxta illud Esaiæ 66. v. 12. *ad ubera portabimini, & super genna blandientur vobis*

vobis, quomodo si cui Mater blandiatur, ita ego consolabor vos: planè necesse est, ut eas aliquibus in novo Testamento exhiberi palàm innotescat. Quod profectò quisquis consideraverit, mirari desinet, quascunque in revelationibus Sanctarum legerit cœlestes blanditias, cum & omnes non excedant eas, quæ in Canticis sunt prædictæ. Quod si quibus blanditiæ hæc adhuc displicent, quantò magis displiceret, si legerent D. DEUM ita Virginem quampiam sanctam adamavisse, ita ei blanditum esse, ut diceret; *O quam pulchra es Amica mea! tota pulchra es! oculi tui sicut piscina in Hesebon, natus tuus sicut turris Libani, guttur tuum sicut vinum optimum;* & his similia quibus se sponsus cœlestis quodammodo defatigat, ut blandissimum suum erga animas nostras affectum satis declaret. Nimirum hæc sunt, de quibus diceret S. Augustinus; *Da amantem & intelliget quid dico:* quia quæ ex corde frigido prolata, essent inepta, ea suum habent decus, quando ex corde affectibus inflammato procedunt. Neque enim ille magnopere amat, qui adhuc vulgaria & consueta loquitur, ita ut appareat eum omnia verba præmeditari: in tali enim necdum affectus dominatur; at qui amore totus incenditur, ille ea loquitur, quæ non debent ad rigorem ordinarium prudentiæ, & ad libellam omnia cautissime perpendentis rationis, examinari: alioquin nunquam dixisset S. Augustinus: (quod passim dixisse fertur:) *O DEUS! Si ego essem DEUS, & tu esses Augustinus, mallem ego esse Augustinus, ut tu esses DEUS!* nunquam sancti se dæmonibus omnibus peiores reputarent; nunquam ad tam mira obsequia cæcæ obedientiæ intellectum submitterent: quæ quisquis frigidus ipse consideraverit, aut solum intellectum, non verò affectum respexerit; nunquam ut approbet inducetur. Sapiens est illud effatum; amorem ad ea quæ facere non potest aspirare: amorem excessibus vivere: amorem esse cæcum: ut nolit ab oculis intellectus terminos sibi statui; sed eò evolat, quò intellectus sibi relictus non præiret: ita ut extra impetum amoris facta, notam imprudentiæ non evaderent; quæ tamen in æstu decori ac honesti amoris facta, decent, ac placent: imò nisi fierent, amor non esset vehemens, nec dilectio innotesceret. Huc pertinuit illud Agefilai Regis cum suis filiis in arundine equitantis, responsum: *nescitis, quid sit esse Patrem.* Quin & hinc ortum habuit ipsa Christi Domini pro nobis mors & passio, verè excessus Amoris. Unde B. Jacoponus, cum ei sese amore CHRISTI Domini in cloaca volutanti CHRISTUS Dominus conspicuus, utrùm stultizaret exprobrasset, opportunè respondit: *Tu potius, ò Domine, tu magis stultizasti, quando amore mei, tam miseri hominis, patibulum inter duos latrones ascendisti.* Et propterea ipsemet Christus Dominus Ven. Virgini Marinæ ad tantos favores attonitæ Anno 1617. 20. Maij prout scribitur l. 2. c. 21. §. 4. dixit: *Noli obstupescere, me hoc facere, propter unicam animam.* Scis enim, ac fide credis, majora, quæ pro omnium salute feci: & si opus esset facerem pro una illarum. Aliàs, prout habetur l. 1. c. 3. §. 3. dicenti quòd tanta vix legantur contigisse Sanctis, respondit: *ergone mea potentia est alligata solum ad id quod feci?* iterum aliàs obijcanti: *Domine, quis nunquam credet tantas ac tam mirabiles gratias?* reposuit: *quare non crederentur? nonne fuit magis mirum, quòd sim factus homo propter homines, & tantum illorum causâ fuerim passus, quòdque vobiscum manserim in Sacramento altaris?* Item cum eam in lecto decumbentem vellet proprijs manibus sublevare, ipsaque huic dignationi valde reluctaretur, dixit: *Adverte, quid est plus, an quòd hoc tibi faciam, quòd me juvante consurgas, an verò, quòd maneam in sanctissimo Sacramento, ut me sumant ij, quos ego amo, propter quos etiam sumor à tot malis Sacerdotibus, & secularibus?*

Et revera si Evangelium perpendamus, & in eo CHRISTUM Dominum ad pedes Judæ prostratum, à dæmone ad montem deportatum, à Judæis consputum, colaphizatum, denudatum, irrisum, flagellatum, in patibulo suspensum consideremus; evanesceat omnis illa nostra opinio, quæ dignationes Sanctis in Ecclesia exhibitas, DEUM dedecere arbitramur, aut nè pariant contemptum, veremur. Cessabit & illa nimia admiratio, quòd in his Sancti se reciprocè erga DEUM tam blandè gerant, & tam mira mutuae confidentiæ exhibeant specimina: neque enim sinè his satisfaceret blandi amoris perfectioni. Quanquam etiam extra similes revelationes, multi Sancti blandissimè cum DEO egerunt, ut patet in meditationibus SS. Augustini & Anselmi, in júbilo S. Bernardi; & vel maximè in illis cantilenis ac ritibus quos Ecclesia in festis Natalitijs erga Christum Dominum adhibet, ubi Christum Dominum in eunjs agitari, Angelos ad pulmentum coquendum damnari planè non ferrent, aut cachinnis exciperent illi, quibus blanditiæ illæ in revelationibus sanctarum, tam vicinæ fabulis anilibus aut Comædijs videntur.

Specimina nimirum quædam & præludia hæc sunt futuræ quondam in cœlis cum DEO familiaritatis, ubi Christus Dominus *transiens ministrabit suis, cujus etiamnum delicia sunt esse*

esse cum filiis hominum. Qui si amore nostri victus, nostra non est dedignatus assumere tædia & tristitias; cur & nostras blanditias dedignaretur? qui nos redemit sanguine, dedignabitur suas electas animas sibi annulis despondere, torquibus, floribus, monilibus exornare, varijs vestimentis condecorare? satis id profectò testantur ea quæ in Breviario Romano, S. Agnes ab hoc suo cœlesti sponso deliciose sibi, haud dubiè in aliqua visione, contigisse enarrat: *mel & lac ex ejus ore suscepi, & sanguis ejus ornavit genas meas. Dextram meam & collum meum cinxit lapidibus pretiosis. Tradidit auribus meis inestimabiles margaritas. Circumdedit me vernantibus atque coruscantibus gemmis. Ejus mihi organa modulatis vocibus cantant. Annulo fidei sue subarrhavit me; Induit me cyclade auro textâ, & tanquam sponsam decoravit me coronâ. Ostendit mihi thesauros incomparabiles quos mihi se daturum repromisit.* Quibus quidem simillima in vita Ven. Virginis Marinæ passim reperiuntur.

Denique si dæmon ipse tam promptus quandoque suis adest, eisque se exhibet familiarem, dubitari potest quin infinities propensior sit ac paratior ad omnem DEUS nobiscum familiaritatem. Neque enim dæmon id ipsum ullo nostri amore, sed solum quâdam affectatione imitationis DEI facere putandus est, prout in rebus omnibus simiam Divinitatis agere affectat.

S. 4. *Quare eiusmodi Revelationes mulieribus potius præstentur, quàm viris?*

NEgo imprimis certò constare plurimè DEUS mulieribus quàm viris revelet, præsertim cum revelationes non sint unius generis; prout habemus ex D. Thoma 2. 2. q. 174. a. 2. & 3. ubi docet excellentissimum modum prophetiæ ac revelationum, qui quæ à solo Deo (q. 172. a. 5. ad 2.) non verò à dæmone præstari possit, esse eum per quem aliqua supernaturalis veritas conspicitur secundum intellectualem veritatem, non per similitudinem corporalium rerum secundum imaginariam visionem, adeoque non per phantasiam: atqui ea quæ nullo modo subsunt phantasiæ, non sunt enarrabilia, aut certè non possunt proprijs verbis explicari; sed solum per quasdam planè ineptas, improportionatas, & insufficientes similitudines: prout videre est in revelationibus B. Angelæ de Fulgino l. 1. ubi frustra laborat, quin & ejus Confessarius, in explicando debite quidnam viderit, quando quâdam vice certo quodam modo DEUM se vidisse narrat. Patet hoc in Apocalypsi S. Joannis, ubi plurima sunt ideo obscurissima, quia per similitudines imaginarias, seu tales, quales phantasia nostra potest capere, explicantur, & indicantur profunda mysteria non imaginabilia, sed solum intelligibilia. Ità in vita Ven. Virg. Marinæ l. 3. c. 1. 8. 1. valde est admirabilis visio, ubi post alia dicit Ven. Virgo, *quale sit hoc secretum admirabile nec suppetunt verba, neq; reperitur ullus creatus intellectus qui possit sufficienter declarare.* DEUS det, cui voluerit, ut id experiat, & agnoscat ità esse. Cum autem sæpius ibi Ven. Virgo utatur similitudine maris & littoris, subdit: *voco autem litus, egressum ex hac immensitate; non quòd ibi viderim mare vel litus, aut aliam speciem corpoream.* Deinde §. 4. jussit eam DEUS conscribere quomodo anima in Divinam caliginem absorpta se habeat, & quòd tunc loquatur, eâ phrasi, ac sensu, quo illic agit. Ex quibus apparet quòd illa non sint nobis satis exprimibilia. Et propterea tales ità ad solum intellectum pertinentes revelationes, sunt alijs hominibus, præter eos quibus fiunt, ferè inutiles, eò quòd non possint enarrari, ità ut etiam in libros referantur, vix ab ullo intelligantur. Sunt tamen eâtenus utiles, quâtenus videndo tanta & tam imperceptibilia dona à DEO Sanctis præstari, excitemur ad sincerum ejus Majestati præstandum obsequium. Insuper Sanctus ille qui revelationibus illis intellectum habet tam illuminatum, redditur valde aptus ad præclarissima tradenda documenta, quibus in sanctitate, & omni spirituali necessitate diriguntur. Cum ergo viri sancti præ sanctis mulieribus excelluerint in gubernanda Ecclesia, atque in omnigena dirigendi spiritus doctrina, facile credi potest eos quàm plurimas merè intellectuales habuisse revelationes, quas tamen ideo litteris non tradiderint, quia nec satis exprimere potuerunt, nec sperarunt se satis ab alijs intellectum iri.

Sed quòd revelationes phantasiæ operâ peractas attinet, videntur sanctis mulieribus frequentiores accidisse, cum longè plures sint conscriptæ. Quod quidem mirum non est, cum Philosophi nòdrint, forminas in imaginatrice vi præcellere. Sciunt autem Theologi quòd gratia Divina naturæ se accommodet, ità ut in Angelis operetur ad quâdam correspondentiam, & quasi proportionem naturæ Angelicæ; in hominibus verò accommodet se naturæ humanæ. Deinde in viris sit modo quodam virili, in feminis femineo; sicut in

Amos Propheta pastoritium quid apparet, quandò è contrario Danielis Prophetia undique aulam, & quiddam regale spirat. Hinc fœminis non datur spiritus Apostolicus, ad percurrendas gentium provincias, nec ad concionandum, aut hierarchiam Ecclesiæ gubernandam; ut proinde mirum non sit, quòd vicissim detur eis, præ viris, abundantia spiritus precum, & orationis ac tenerrimæ devotionis.

Jam ergo clara est ratio cur erga sanctas mulieres tantis divina Majestas dignetur uti blanditijs, quia videlicet, cùm juxta suam sanctissimam voluntatem, quod in Canticis Canticorum pronuntiare dignatus est, statuerit omnino Ecclesiæ manifestare infinitatem sui tenerrimi amoris & attributi divinarum blanditiarum, ubi quæso aptius blanditias illas exeret, quàm erga sexum planè ad blanditias natum? aut erga quem aptius assumet personam sponsi quàm erga sanctas Virgines? Ipsamet hoc agnoscit Ecclesia, dum sanctimoniales specialiter ornat titulo sponfarum Christi.

Et verò in hac vita satisfaciendum est etiam phantasiæ, cui nunquam persuadetur, blanditias inter duos graves viros, aptè adhiberi: ita ut alter alterum compellet: *columba mea: aurora mea: ecce tu pulchra es*: cùm ergo sciamus Christum Dominum esse virum, DEum verò ipsum semper etiam sub sexu virili; imò sub figura viri grandævum concipiamus; planè phantasiæ nostræ non satisfieret, si inter eum & virum quempiam sanctum, tenerrimas illas Canticorum blanditias mutuo in quapiam visione intercessisse audiremus. Siquidem hos verba potiùs gravitatis plena & auctoritatem spirantia decere arbitramur. Non diffitemur tamen posse à viro quocunque etiam gravissimo blanditias & verba teneritudinem redolentia non ineptè adhiberi erga suam sponfam, aut etiam erga tenerum quempiam suum filiolum, vel quemvis alium puellum.

Et propterea ut nobis se divina Majestas etiam in hoc accommodet, si quando ejusmodi blanditijs vult sanctos viros dignari, tunc eis se Christus Dominus in specie infantis aut pueruli exhibet, ut detur reciproce teneritudini locus. Quin & illud animadvertum est, quòd ipsa SS. Virgo Deipara potiùs fuerit solita eum ijs conversari, eò quòd sic in persona vel Matris, vel Sponsæ potuerit cum eis agere blandissimè. Hinc quoque ortum est, ut Christus Dominus nunquam legatur sibi annulo desponsasse in sponsum vel sponfam ullum sanctum virum; sed bene permultas virgines; quando è contra S. S. Virgo Mater DEI, nullam sibi desponsavit sanctam, sed sanctos, ut S. Edmundum. Quod si quando DEus velit sibi virum desponsare, assumit personam fœmineam Misericordiæ vel Sapientiæ, &c. prout factum est erga S. Joannem Eleemosynarium, B. Laurentium Justinianum, Henricum Amandum Sufonem, &c.

His sic stabilitis nihilominus ipsamet divina Majestas adhuc aliam causam assignare dignata est, dum S. Theresiæ, cur sibi miserulæ fœminæ, & non potiùs primarijs Academicarum Doctoribus, tam familiariter colloqueretur, interroganti, respondit: Doctoribus illis non vacare propter tot quos perlegendos assumunt libros. Ex quo divino responso profectò apparet, ipsomet viros sibi ob stare, utpote alijs nimis intentos; quando interea sexus fœmineus præcipuà curâ soli DEO attendit. Accedit quòd ex divinis habeamus litteris cum simplicibus esse DEI fermocinationem. Mirum ergo non est, quòd non solum mulieribus præ viris, sed etiam idiotis præ eruditis talia mysteria innotescant: adeò ut etiam voluerit DEus quandoque per fœminas innotescere quædam, quæ universam Ecclesiam concernebant, quale fuit & illud, quòd per S. Luciam Virginem Martyrem Syracusanam revelaverit finem imminere immanissimæ illius à Diocletiano excitatæ persecutionis. Sic S. Franciscus Xaverius ex studijs, quibus in Parisiensi Academia vacabat, fuisset avocatus, & consequenter Indiæ hoc Apostolo caruissent, nisi sorori ejus, quantus esset in vinea Domini operarius futurus, fuisset divinitus indicatum. Sic Societas JESU, per Ignatium tanto fructu in Ecclesia DEI erigenda, fuit priùs ab aliquot sanctis mulieribus prævisa, & ab eis prænuntiata.

S. 5. Quomodo fiant cœlestes hæ revelationes.

TRiplex est à S. Thoma 22. q. 173. a. 3. modus descriptus. Primus quando ipsis sensibus exterioribus aliquid percipitur; prout Danieli apparuit manus scribens in pariete, & sæpius voces variæ sunt auditæ. Secundus, quando solâ imaginatione aliquid percipitur; prout fit per somnia, & prout sunt pleræque omnes quas descriptas habemus revelatines plenæ corporeis, quas phantasia percipit, similitudinibus. Tertius, quando per solas species intelligibiles soli menti & intellectui aliquid imprimitur prout factum est Salo-

)x()x()x(

est Salo-

est Salomoni & Apostolis : de quo jam diximus §. præcedenti. Primus autem modus est facilis & cognitioni obuius. Medius ille habet difficultatem. Fit ergo ille prout docet S. Thomas 22. q. 172. a. 2. c. vel per novas species imaginarias phantasiæ impressas (prout fieret si alicui cæco nato divinitus imprimerentur in imaginatione species colorum) vel per hoc, quod species jam antea per sensus acceptæ, divinitus ordinentur & transmutentur diversi modè in ordine ad id quod est ab anima illa intelligendum. Sicut enim ex diversa ordinatione earundem litterarum, accipiuntur diversi intellectus; ita etiam secundùm diversam dispositionem phantasmatum resultant in intellectu diversæ species intelligibiles. Hoc autem potest utrumque fieri tam in vigilia quàm in somno.

Hinc jam facilè solvitur, ea, quam quidam obijciunt, difficultas, quod videlicet hæ Sanctorum revelationes videantur somnijs simillimæ, atque ideo appareant ridiculæ: nam reipsa verè aliquando fiunt in somno, prout contigit SS. Patriarchis Jacobo, & Josepho: & alias semper fiunt modo somnijs non dissimili, prout loco citato insinuat princeps Theologorum. Unde etiam iste modus est obnoxius illusionibus dæmonum, potestque etiam ex morbis contingere: adeoque indiget accurato examine, ut spiritus divinus à spurio discernatur.

Est tamen modus iste in hoc præ alijs utilis, quod talis revelatio possit facilè per modum historiæ litteris tradi, prout in seipsa gesta est; tamen si sæpe lateant profundiora mysteria, prout patet in Apocalypsi S. Joannis, quæ quidem videtur magna parte facta in imaginatione, & modo quodam somnijs non planè absimili.

Neque tamen dubitandum est, quin sæpe interveniat modus ille primus, quo revera sensibus externis ea ex quibus constat revelatio, percipiuntur; prout cum Ven. Virgine MARINA sæpius contigisse certum est.

Sed præcipua restat difficultas, num Sancti reipsa verè corpore adsint ibi, ubi aliqua percipiunt: ut quando Ven. MARINA toties narrat se fuisse in cælo, atque in diversis terrarum Provincijs, aut templis, vel domicilijs, &c. Habet hanc difficultatem S. Doctor 22. q. 175. a. 6. ubi tractat locum S. Pauli 2. ad Cor. 12. *sive in corpore, sive extra corpus, nescio, DEUS scit.* & respondet, non posse hanc quæstionem satis determinari, cum ipsemet S. Paulus hæc ignoraverit. Unde meritò nec à me, nec ab ullo in carne, peti debet, ut quæstionem hanc planè decidamus.

Quod tamen Ven. Virginem MARINAM specialiter attinet, fuit ipsa sæpissime unà eum corpore ad diversa loca translata, cum ipsamet id expressè sæpius asserat; & intra ipsum cubiculum ordinariè, etiam spectantibus hominibus, solita sit Angelorum ministerio levare ex lecto, prout ejus necessitas corporalis exigebat. Sed an etiam in cælum fuerit aliquando cum corpore translata, nec ipsa satis exprimere mihi videtur, nec aliunde colligere potui, cum nullibi declararetur an corpus ejus tunc, & quidem quandoque per plures dies, à lecto abesse fuerit animadversum.

Qui plura de modo revelationum & raptuum scire volet, legat S. Thomam 22. q. 171. usque ad 175. inclusivè.

Neque tamen dissimulare volo in hac Ven. Virginis MARINE vita esse quid hoc in puncto præ alijs revelationibus admirabile, prout præter loca alia, habetur etiam l. 3. c. 13, & 14. ubi Christus Dominus animam ejus ex cælo ad eam detulit, tanquam quid ab ea distinctum, dixitque eam esse partem superiorem animæ. Sed planè stupendum est quod habetur c. 14. §. 3. quomodo superior pars animæ habitans in cælis salutaverit advenientem ad cælum partem inferiorem ejusdem animæ & §. 4. Cum pars inferior rediret in terras, pars superior remansit in cælo. Deinde §. 5. putat ipsamet Ven. MARINA fuisse in cælis conjunctas, suam animam & suam naturam, seu suam partem superiorem & inferiorem. Quæ omnia puto esse emblematicè intelligenda, ut exprimat, quomodo cogitationibus & corde possumus per divinam potentiam ita DEO inhærere, ut tamen his inferioribus nature operationibus tunc etiam adhuc sufficiamus: sed tamen facilè admiserim me non esse sufficientem ad tantas DEI gratias explanandas, eum hæc sit Gloria DEI, ut omnem nostram capacitatem opera ejus excedant.

S. 6. Qui sint apti ad legendum cum fructu tales revelationes.

UT sius his cælestibus revelationibus fructus constet, advertendum est, non pro omnibus vulgari, cum non desint quidam ita dispositi, ut noxiæ potius eis essent futuræ quàm salutæ.

salutares: prout nec sacrae Scripturae promiscua lectio omnibus expedit, adeo ut nec in Religiosorum triclinijs super mensam omnia, quae in ea continentur, praelegantur.

Inprimis ergo non porrigendae hae revelationes haereticis juxta divinum Christi Domini monitum: *nolite Sanctum dare canibus*: Ipsi enim hae pretiosissima Catholicae Ecclesiae cimelia fedissimè discerperent, conculcarent, & scurrilibus suis disterijs ac fannis (prout à Patriarcha suo Martino exemplum acceperunt) defaedarent, cum nec ipsi sacrae scripturae, ac inprimis sacratissimo illi coelestis sponsae in Canticis epithalamio parcant; sed illud in profanis suis nuptijs carnalibus suis delicijs adaptent, ac pro incitamento suae libidinis adhibeant. Nihil eis occurrere potest quam caro, quam coenum, quam fector; quem in colloquijs, in picturis, in libris exhalant. Lutheri fuit spiritus omnia negare; ut hodieq; Lutheranismus praecipue fundetur super hanc maximam: *plus potest unus stultus negare, quam centum sapientes probare*. Et propterea Lutherani post quantamcumque demum disputationem, evidentem probationem, & clarissimam demonstrationem, semper adhuc obstinate, plane quasi ad tantam lucem caeci, clamant, & ingeminant, sibi denique non videri. Mirabile autem est, quod cum eo sint imprudentiae progressi, ut in rebus ad salutem aeternam spectantibus eis persuadendis, nulla eis testimonia, nulla signa credibilitatis sufficiant, adeo ut pro libidine sua quem volunt librum pro Canonico suscipiant, quem nolunt repudient, & ex sacra scriptura expungant: fabulis tamen & anilibus nugis facillimè credant, prout & Kalendaria eorum perpetuo sunt plena futilibus quibusdam narrationibus, de novis prodigijs & portentis, quae etiam, quasi ad terrorem populi, per compita decantant, typis evulgant, nec de his sine nota imprudentiae putant licitum dubitare. Justo DEI supplicio in eos, qui sui Martini sordes auri sunt Ecclesiae & omnibus SS. Patribus anteferre.

Sed dicet quis, potius ergo tales revelationes non essent typis vulgandae, nè in scurriles haereticorum manus incidant; at, sic omnes etiam Monachorum ordines, eorumque vestes, omnes item caeremoniae ac libri rituales, plurimorum item Sanctorum Vitae, aliaque innumera essent abroganda, quia haeretici suae sibi inde faciunt materiam scurrilitatis.

Secundo, non sunt ad harum revelationum lectionem admittendi homines sceleribus, praesertim carnalibus, penitus immergi, *ne margarita projiciantur ante porcos*. Siquidem & his non minus quam Lutheranis mox se ingerit caro, & omnia hae coelestium blanditiarum specimina eis obnubilat exhalatio libidinosa.

Tertio nec sunt revelationes hae lectu utiles hominibus penitus idiotis, aut quibus nihil penitus de via perfectionis innotuit: hi enim ad omnia hae plane haerent attoniti, nec adverterent sub corporalibus his symbolis latere mysteria coelestia, adeoque ex omnibus nimis ruditer acceptis, tanquam DEO indignis, non nisi offensionem & confusionem referrent. Hinc etiam non expedit in quavis lingua vernacula eas edi.

Quarto non sunt etiam his revelationibus legendis apti, quorum aut indoles, aut prava consuetudo est omnibus contradicere, semper aliena carpere, nec quidquam admittere quod ipsimet experti non sunt. Multoque minus illi qui a spiritualibus abhorrent, ita ut non nisi profana eos delectent, & novae militaria, historiaeque non sacrae. Huc etiam pertinere possunt illi, qui ad primum nomen femineae revelationis commoventur, & mox, ut ita dicam, aures obturant. Ad quos respexerit Blossius, dum in fine appendicis ad movile spirituale, postquam loquutus est de revelationibus factis S. Brigittae S. Catharinae Senensis, S. Mechthildis & S. Gertrudi, hae verba subjungit: *Liquet, quam longè adhuc à spiritu DEI sint, qui praedictas revelationes tanquam somnia muliercularum, rejiciunt & irrident. DEUS illis ignoscat.*

Quinto non proficiunt etiam ex his revelationibus quicumque etiam docti ac Religiosis ordinibus adscripti, qui nihil antea de sublimi ac delicata via unitivi cum DEO amoris in libris Aseeticis, aut vitis extraordinariorum sanctorum legerunt. Hinc non in quovis coenobio expedit eas publicè legere, cum primum sit invenire aliquos, qui quidquid non intelligunt, contemnant, quorum autoritate permoti alij, etiam ipsi ab eis avertantur, eas vilipendant, ac plane explodant, sic quoque non sunt proponendae osoribus omnis tenerae devotionis, solitis se appellare *solidos*, id est *exsuccos*; nihil nisi essentialia aestimantibus. Ex quibus omnibus patet, nec pro concionibus temerè quilibet ex eis esse populo proponendum, sed cum delectu, ac praemissa ferè declaratione ac explicatione, ad mentem Auditorum praemunendam, nè pro sperato fructu risus vel offensio sequatur. Quod autem contingat etiam in Doctoribus quandoque hae non intelligi, mirum non est, cum non omnes Doctores Theologiae intelligant etiam Theologiam mysticam, aut ecstasies & raptus, quia quandoque nec ordinarium modum Contemplationis. Huc pertinet illud quod Ven. Vir-

)())())()

gini

gini MARINÆ contigisse refertur l. 1. c. 23. ubi S. Dominico agente iussa est ex sua solitudine egredi ad monasterium Prædicatorum pro ipsorum aliquo spiritali auxilio: quod tandem fecit successu felici, de quo ipsa §. 2. sic subdit: lib. 1. cap. 23. §. 2. *Aliquot diebus continuabam, quod mihi DEUS inspirabat, erātque ut exponerem Religiosis quibus cum agebam, quedam puncta rerum spiritalium: siquidem hoc magni Theologi non bene intelligunt, nisi eorum habeant usum, sintque DEO familiares.* Dicebam illis, *exempli causā, quid sit unio animæ cum DEO, & quos in ea motus & affectus operetur hoc tantum bonum; alias autem, quid sit cognitio sui ipsius, quando illam DEUS per speciale lumen infundit animæ, non absque magna veementia & efficacia, & quos adeo admirandos ac utiles producant effectus, in anima; alias, quid sit spiritus, quid agere & conversari cum DEO, qualisve modus, quo Divina Majestas aperit animæ, cui se eā ratione communicat, suam voluntatem, non in rebus dumtaxat ordinarijs, verum etiam in extraordinarijs.*

Aptissimæ ergo ad hæc tam singulares gratias legendas sunt illæ animæ, quæ puritate conscientiæ & virtutum studio enituntur per orationis mentalis viam ad familiaritatem cum DEO pertingere: præsertim si jam aliquid per auditionem, vel lectionem, vel aliquam quancunque demum experientiam de divini Amoris delicijs intellexerunt. Omnes item quos DEUS animā ad devotionem pronā donavit, multo que maximè si cor habeat inclinatum ad deliciandum cum DEO, & ad quasdam pietatis teneritudines. Denique omnes quicunque magni faciunt eos cælestes gustus, quos divina Misericordia suis dilectis communicare, quosque magis ordinariè ferventes Religiosorum Novitij solent experiri.

Legendæ etiam à Patribus spiritalibus, seu aliorum in via spiritali Ducibus, ut variorum DEI ductuum acquirant notitiam, & intelligant quàm mirabilis sit DEUS in Sanctis suis, & quàm non sint animæ omnes ad eandem viam spiritus adstringendæ.

Denique legendæ etiam sunt à Theologis, ut videant quomodo hæc sint armis Theologicis protegenda, & quomodo aut rudibus, aut malevolis respondendum, occurrendum, & satisfaciendum: atque ut mysticæ Theologiæ cum Scholasticæ cognitione conjuncta, sciant & possint tantò magis & meliùs Ecclesiæ quacunque in occasione inservire, norintque aptum & prudens de talibus ferre iudicium, ubi opus est, nè fortè in occasionibus oblati appareant talium penitus ignari, cum exiguo Ecclesiæ Catholicæ & Academiarum honore.

S. 7. *Quanti fructus ex sanctarum Mulierum Revelationibus in Ecclesiam DEI redundent.*

UNica S. Theresia sufficeret ad ostendendum quanta hinc nascantur emolumenta, quando ab illa unica cælestibus visionibus illustrata, tot & tanta sunt in universam Ecclesiam bona consecuta. Verum fructus aliquos ex innumeris enumeremus.

Primus sit quem adducit P. Ludovicus de Ponte in Vita Ven. Virginis MARINÆ l. 2. c. 13. dicens: *Donum orationis & fructus gloriosissimus qui colligitur ex huiusmodi visionibus.* Nempe per has anima quasi manuducitur ad intimam cum DEO familiaritatem. Et imprimis ex eis facillimè hauritur modus ille contemplandi, qui à S. P. N. Ignatio vocatur *applicatio sensuum.* Item instructio, qui circa quodlibet mysterium affectus sint eliciendi. Præterea magnum hinc accipitur adjumentum ad S. S. Communionem quàm pijsimè obeundam.

Secundum est egregium signum credibilitatis Ecclesiæ Catholicæ ex tanta abundantia spiritus devotionis & doctrinæ Asceticæ, atque ex tam sublimi, etiam in sexu fragili sanctitate & cum DEO familiaritate: quando nostri temporis hæretici, non dico sanctas Virgines, sed vix habent Virgines; siquidem, ut ajunt, mandata DEI ac Virginitas servatu ijs sunt impossibilia. Doctrinæ verò asceticæ nec vestigium apud eos existat, ut ipsum etiam nomen ignoretur, totaque teneræ devotionis substantia demum in quibusdam exquisitis constet epithetis, quibus, exempli gratiā, Christi Domini vulnera appellant rubino-rosea, aut purpureo-rubieunda. Et verò quàm grandis est iste honor Ecclesiæ quòd in unius Catholicæ mulieris libello plus existet sublimis & excellentis doctrinæ sacræ, quàm in toto Alcorano, in toto Thalmud, in omnibus Græcorum, Ægyptiorum, Arabum, Sinarum & reliquarum gentium profanis Philosophis, in omnibus hæreticorum & Prædicantium tomis.

Tertius

Tertius est quòd Ecclesia DEI hinc habeat pro eis, qui in gradu eminentiori DEO ser-
viunt, etiam quaedam eminentiora lumina, incitamenta, documenta, præsertim pro con-
templativis. Neque enim decorum fuisset, si homines devotioni magis addicti, nihil spe-
ciale præ alijs quibuscunq; iustis habuissent. Et verò quidnam potest esse efficacius ad
extorquendum à corde nostro erga DEUM amorem, quam si nos ab eo tantopere amari
videamus? Quin etiam hinc defumitur robustum in omnibus hujus vitæ difficultatibus
solatium, dum videmus tanta nobis à DEO in cælis præparari.

Quartus fructus est discretio spirituum, & prudentia pro agnoscendis DEI ductibus
& varijs unionis gradibus necessaria. Certè à S. Theresia didicere viri doctissimi tota-
que Religio Carmeli. Magnus ille spiritus Magister in Societate nostra, P. Achilles Gagli-
ardi, sapientissimum illum suum libellum ornavit eis, quæ à B. Aloysio Gonzaga adolescen-
te intellexit. Ità Ludovicus Blossius multus est in allegandis pro librorum suorum firma-
mento sanctarum mulierum visionibus & doctrinis: id quod etiam videre est in tomis P.
Nicolai Lancicij Societatis nostræ.

Quintus fructus est quòd per eas plurimorum fidei nostræ mysteriorum pleniorum acci-
piamus cognitionem, præsertim eorum quæ circa Christum Dominum nostrum à SS.
Evangelistis sunt prætermissa. Sic l. 2. c. 25. §. 1. Christus Dominus Ven. Virgini MA-
RINÆ miranti cur sibi tanta de Venerabili Sacramento ostenderet, dixit: lib. 2. c. 25. §. 1.
*Ego volo, ut mei Amici hic aliquantum degustent, & cognoscant mysteria, quæ pro illis & pro ipso-
rum bono ac remedio sum operatus in mundo.* Plurima etiam nobis innotescunt de statu vitæ
futuræ tam in cælo quàm in inferno: atque ut sciamus nos in cælesti patria non futuros in-
star immobilium truncorum, nihilque operaturos. Certè in revelationibus Ven. MARI-
NÆ quasi specimen quoddam cælestis vitæ voluit DEUS extare; quanquam & pleraque
veteris testamenti mysteria mirabiliter in ea renovavit, ut scalam Jacob & lucam cum
DEO l. 3. c. 4. Moysen qui vidit posteriora DEI, & raptum S. Pauli l. 3. c. 1. & 2. Abraham
qui tres vidit & unum adoravit l. 3. c. 8. Rubum ardentem l. 2. c. 6. Eliam cui DEUS in sibi-
lo venti apparuit l. 2. c. 9. Illud Davidis: *si ascendero in cælum tu illic es* l. 2. c. 16. §. 7. Serpen-
tem æneum l. 2. c. 16. §. 7. *sub umbra ejus quem desideraveram sedi* l. 2. c. 16. §. 5. Miphibofeth in
mensa Davidis l. 2. c. 18. §. 4. Currum Ezechielis l. 2. c. 20. §. 2. Mannal. l. 2. c. 21. §. 2.
Mysteria item plurima novi Testamenti, qualia sunt Incarnatio l. 2. c. 3. 4. & 8. prout in in-
dice invenitur. Item quomodo S. Dionysius dixerit se crediturum fuisse SS. Virginem esse
Deam l. 2. c. 3. Quomodo Christus Dominus Magdalenam coram Martha excusaverit,
l. 2. c. 7. §. 4. S. Magdalena ad sepulcrum l. 2. c. 16. §. 6. *Noli me tangere* lib. 2. c. 18. §. 2.
Quomodo Christus Dominus sit in Venerabili Sacramento l. 2. c. 8. §. 3. Plurima item ei
aperta sunt de Divinis attributis, de dignitate Angelorum, aliisque, prout lector abunde in-
veniet. Quod si quando movemur ad pietatem spectaculo quoquam in teatro comico de
vita Christi Domini aut Sanctorum exhibito: quantò magis id sperandum est dum myste-
ria illa ità renovari legimus, ut quodammodo eis interesse videamur? Æstimamus pio-
rum virorum contemplativorum de gestis Christi Domini probabiles conjecturas, cur ergo
cælestia de his responsa, repudiamus, aut dum ipsemet Christus Dominus ea iterum exhi-
bet, legere & spectare dedignamur? Certè quantopere ei hæ repræsentationes placeant,
patet vel ex eo quòd per eas voluerit totam Missam celebrari.

Sextus fructus revelationum Ven. Virginis MARINÆ peculiaris est, exemplum, quàm
cautè sit in talibus extraordinarijs divinis favoribus procedendum; siquidem Ven. Virgo
MARINA tantas hoc in genere adhibuit cautelas, ut P. Ludovicus de Ponte non dubitaverit
asserere, sicut sanctum FRANCISCUM Seraphicum in paupertatis Evangelicæ, aliòsque
sanctos in virtutum aliarum; ita eam exemplum cautelæ & circumspectionis esse à DEO
Ecclesiæ datam. Unde & Christus Dominus l. 2. c. 26. ad eam dixit: *times? perge. Si
ità timent animam, non essent tot illusiones.*

His addi possunt peculiare illi fructus qui ex Ven. Virginis MARINÆ visionibus
in totum mundum, ac in Hispaniam præsertim, provenerunt, prout sparsim in ejus vita in-
veniuntur: quos inter est ille ad immaculatam SS. Virginis Deiparæ Conceptionem, initio
concionis collaudandam pertinens, de qua dictum supra. Item quòd Festum S. Joachi-
mi in Breviarium Romanum imponi procuraverit. Quòd Ordinem Monialium S. Birgit-
tæ in Hispaniam induxerit. Quòd Canonizationem S. JGNATHI de Lojola à DEO tempo-
re vitæ suæ impetraverit, & pridem prædixerit. Quòd plurimis hominibus subsidijs tem-
poralibus & spiritualibus succurrerit directa Divinis his revelationibus. Denique quòd

)()()(

pluræ

plura adhuc futuris temporibus ventura à DEO exoraverit, inter quæ est, futura conversio Angliæ, & alia quæ lecturi in ejus Vita deprehendent.

Denique tanta, ut sic loquar, divinæ Majestatis sollicitudo, ut hæc revelationes conscriberentur, & tanta P. Ludovico de Ponte in cœlis pro labore eas combinandi promissa præmia, manifestant quanta DEUS bona lectoribus pijs & sinceris communicare disponat. Sic jussit DEUS S. Birgittam sua conscribere ad movenda corda, quæ lectione S. Scripture tunc temporis non movebantur. Sic lectoris revelationes S. Gertrudis grandes cœlestes favores pollicitus est.

Roganda est ergo divina Majestas, ut nobis & affectum ad eas diligenter ac piè vendas, & lumen ad debitè intelligendas elargiatur, ut sic defectum, qui sæpe in nostris orationibus mentalibus contingit, compensemus.

§. 8. *Objectiones quædam diluuntur.*

In primis adverti graves etiam viros à fide revelationibus ejusmodi præstanda retineri, eò quòd videantur sibi contradicere; id quòd præcipuè notatur circa vulnera Christi Domini, quorum non tot millia computantur in revelatione una, quot in altera; ut proinde necessariò alterutra revelatio falsa, & consequenter fictitia aut illusoria sit habenda. Quòd si jam semel deprehendantur falsæ, nullam ampliùs in toto fidem merentur. Sed ad quæstionis hujus solutionem advertendum est, rebus divinis & Propheticis frequens esse, ut sint profundæ & obscuræ. Grandis certè Sanctos Patres habuit labor, ut Evangeliorum concordiam demonstrarent. Quantum S. Augustinus circa totam sacram scripturam hoc in genere defudavit, apparet ex ejus de civitate DEI libris. Et quidem quòd vulnera Christi Domini attinet, poterat ipse ea, diversis vicibus diverso modo computare, nunc vulnera scortum sine ictibus & vibicibus, nunc ictus simul & vibices & vulnera; nunc vulnera solius flagellationis, nunc totius corporis: nunc sola paulò majora, nunc omnia etiam minutissima: nunc quædam ob vicinitatem, aut quia eodem ictu inflicta, conjungendo, nunc singula minutim separando. Ut taceam quòd in numeris ac cifris facilis sit lapsus typi & descriptoris; qui etsi quandoque irrepsisset, ita ut demum manifestus error deprehenderetur, nunquid propterea revelationes omnes abijciendæ? planè sicut si omnes indulgentias, omnesque sanctas reliquias, omnes item sanctorum Patrum libros abijciamus, quia & in his non solum errores, sed & fraudes & imposturæ contigerunt. Corrigenda ergo benevolè sunt, quæ clarum errorem habeant: quæ verò nimis obscura, ea tantisper relinquenda, ac interim alijs clarioribus ad salutem animarum nostrarum utendum est.

Adde quòd & à Sanctis quandoque revelationibus interspersæ narrentur eorum piæ contemplationes, ad quòd si minùs attentus Lector non advertat, perplexus redditur. Sic l. 2. c. 2. Ven. MARINA refert quomodo contemplata sit sanctos Parentes Deiparæ Virginis in die ejusdem Præsentationis; nec tamen dicit sic sibi esse revelatum. Deinde contingit ut narrent quædam se sic in revelatione vidisse, nec tamen asserant sibi revelatum, sic reipsà quondam contigisse. Sic Ven. MARINA l. 2. c. 6. narrat se parvulum Christum Dominum natum vidisse pendentem in aère, & non vidisse an tetigerit terram. Nec tamen dicit eum terram non attigisse, multòque minùs asserit sibi revelatum, quòd re vera tempore suæ nativitatis non attigerit terram; ut propterea nihil hinc habeamus determinatum.

Dicunt alij multas fœminas esse deceptas, adeòque se nihil velle negotij habere cum fœminis. Dico ego: multi Religiosi apostatarunt, diruamus ergo omnia monasteria. Sensus iste, est hominum primos statim impetus sequi assvetorum. At vir sapiens videt, solummodo sequi, quòd necessaria sit diligens cautela, etiam circa pias mulieres, qualem profectò & ego supra suas, nec nisi eas revelationes quas commune doctissimorum sapientissimorumque simul ac sanctorum virorum judicium comprobavit, dixi securè & sine ulteriore cura admittendas. Decepit fœmina Tertullianum: at obstitit & reprobavit summus Pontifex; obstitere tunc statim & reclamavèrè magno numero viri sapientes. Neque verò mulieres imposturam, aut facientes, aut patientes, unquam ea possunt tradere sublimissima spiritalia lumina, & documenta, qualia in revelationibus supra §. 2. relatis admiramur: sed substantia gloriæ earum solet consistere in quibusdam miraculi speciem præferentibus, ut quòd vulneribus Christi Domini putentur insignitæ, quòd sublimes à terra in flammis pendeant; quòd multum jejurent. Alia profectò sunt argumenta veritatis revelationum à sæculis celeberrimorum sanctarum fœminarum: prout inter alias fuisse certum est in

est in sancta illa ancilla Christiana, quæ totam Iberorum gentem in Asia ad fidem Christi Domini convertit, prout annotatur in Martyrologio Romano ad diem. 15. Decemb.

Quod si hoc solum quod sit scemina, quod sit vetula, quod sit puella sufficit, ut extra dubitationem & attonitam quandam admirationem eluctari non possimus, miremur ergo similiter quoniam fieri potuerit, ut unam puellam Judæam DEUS super omnes Sanctos & Angelos evexerit, in supremam cælorum Reginam.

Obijciunt alij: Revelationes has etiam à viris doctis irrideri, aut saltè non commendari. His jam suprâ respondi. Hanc nempe DEUS à suis creaturis inter cæteras patitur etiam calumniam, ut pretiosissima & rariora ejus dona contemnuntur: consueta sola laudentur. Incarnatio & passio Judæis erat scandalum, gentibus stultitia; valde dolendum est, quod quandoque propter ejusmodi non exiguæ autoritatis viros, multi etiam sæculares & magnates fructum harum revelationum perdant, qui si eas viderent ab eis commendari, ad earum lectionem excitarentur, ad vitam sanctam aspirarent. Multi etiam hinc doctrinam Asceticam, & discretionem spirituum haurirent, necessariam pro aliorum in via spirituali directione. Nunc autem quandoque verum hîc illud est Christi Domini: *tulerunt clavem scientiarum, ipsi non introierunt, nec alios introire permisissent. Luc. 11. v. 52.* Si quem ejusmodi irrisorem DEUS Ven. MARINÆ in Confessarium dedisset, quantum is sanctamillam animam impedivisset & excruciasset.

Præterea mirantur aliqui, quod Sanctæ illæ tempore harum visionum tam mirabilia & quasi ridicula faciant: immemores quàm mirabilia legamus in Apocalypsi, quin & de S. Petro in monte Thabor. Nõne & in quovis alio gaudij excessu videmus accidere, ut planè faciamus ea, quæ alioquin inepta judicaremus? & propterea non opus est, ut omnia imitatione exprimamus, cum quædam Sanctorum gesta sint solummodo admiranda.

Adhuc opponunt alij, se denique ad tales revelationes non habere piam affectionem. At respondeo, fortè nec eam cupiunt, nec à DEO unquam postulant. Nõne & vitam Sanctorum, & statum Religiosum, & perfectionem, multi nausent? propterea dixi suprâ, non omnibus has revelationes prodesse.

Sed tamen dicunt in his non consistere substantiam vitæ Christianæ aut Religiosæ. Omnino; nec in aromatibus consistit substantia ciborum: repudiemus ergo omnia condimenta. Solida & præcisè necessaria vestis est quodpiam linteum & pellis quibus obvolvamur, ergo factores elegantia & commoditatis sectatores amandemus.

Reponunt nihilominus malle se talia legere in viris contemplativis. At re vera vix fidem inveniunt. Nam qui orationem mentalem verè adamant, solent magnopere desiderare ut subsidia sanctarum cogitationum unde unde accipiant, qualibus profectò revelationes Sanctorum planè abundant, ita ut etsi non veræ revelationes, sed meræ essent piæ contemplationes, valde adhuc prodesse. Quin & longè securius leguntur, quàm Rusbrochius Thaulerus, Suso, Harphius, aliique contemplationis Magistri, quorum scripta per se intellectu ardua, & imitatu censentur esse periculosa, præterquam quod quibusdam in locis à rudibus sciolis sint corrupta.

EPILOGUS. Habet Reverentia Vestra pro mea tenuitate expositum, quod pro commendatione & auxilio sancto hujus Operis mihi occurrit. Non quidem. prout initio monueram, quod hæc omnibus sint ita satisfactura, ut nemo amplius reclamet, sed tamen ita, ut cordatis hominibus sint sufficiens præbitura fundamentum, nè mirabilem hanc Vitam Venerabilis Virginis MARINÆ mordeant, nisi priùs aliquod admoquum grave & certum adversus eam momentum deprehendant. Cæterum Reverentiæ Vestræ ex animo gratulor, quam DEUS elegit ad opus tantæ suæ gloriæ; nec possum quin ominer, specialem quandam Reverentiæ Vestræ in cælis coronam parari, siquidem & Reverendo Patri Ludovico de Ponte, ob hanc vitam primâ vice digestam, & Hispanicè conscriptam, Divina Majestas in cælis præmium promissit, prout ipsemet Pater Ludovicus refert. lib. 6. c. 21. §. 6.

DEUS Optimus Maximus sicut ut animæ quàm plurimæ ex hoc Reverentiæ Vestræ labore, ad quàm maximam sanctitatem proficiant, ejusque Majestati sincerè, ex toto corde serviant, ad quàm maximum ejus beneplacitum, cujus ineffabilis, & omnia merita ac demerita vincens Bonitas, precibus & meritis Sanctorum suorum faciat nos quoque ex Sanctis.

JOAN-